



แผนกิจกรรมการศึกษา

ชุดวิชา

33719

การบริหารงานเศรษฐกิจและการคลัง

สาธารณะ

ภาคการศึกษาที่ 1/2568

บัณฑิตศึกษา

แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

คำนำ

ชุดวิชา 33719 การบริหารงานเศรษฐกิจและการคลังสาธารณะ เป็นชุดวิชาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ ซึ่งจัดการเรียนการสอนตามระบบการศึกษาทางไกล ที่เน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีสื่อการสอนสำคัญ คือ ตำรา เอกสารประกอบการสอน และแนวการศึกษาชุดวิชา สำหรับภาคการศึกษาที่ 1/2568 นี้ นอกจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้ว ยังได้มีการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้า ผ่านการสัมมนาเสริมจำนวน 2 ครั้ง

แผนกิจกรรมการศึกษาชุดวิชาการบริหารงานเศรษฐกิจและการคลังสาธารณะ ฉบับนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นคู่มือหรือแนวทางสำหรับนักศึกษาในการทำกิจกรรมการศึกษาชุดวิชา ในภาคการศึกษาที่ 1/2568 ซึ่งมีสาระที่สำคัญประกอบด้วย รายละเอียดชุดวิชา แหล่งวิทยาการ วิธีการศึกษา ปฏิทินการศึกษา กิจกรรมการศึกษา และการประเมินผลการศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาควรศึกษาแผนกิจกรรมการศึกษาให้เข้าใจ เข้าร่วมการสัมมนาเสริม และทำกิจกรรมการศึกษาทุกกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อบรรลุผลสำเร็จในการศึกษา

คณะกรรมการผลิตและบริหาร

ชุดวิชา 33719

การบริหารงานเศรษฐกิจและการคลังสาธารณะ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	2
สารบัญ	3
รายละเอียดชุดวิชา	4
คำอธิบายชุดวิชา	4
วัตถุประสงค์	4
แหล่งวิทยาการ	6
วิธีการศึกษา	7
ปฏิทินการศึกษา	8
กิจกรรมการศึกษา	9
การประเมินผลการศึกษา	10

รายละเอียดชุดวิชา

คำอธิบายชุดวิชา

33719 การบริหารเศรษฐกิจและการคลังสาธารณะ (Economic and Public Finance Administration)

แนวคิด ทฤษฎี หลักการ การบริหารเศรษฐกิจ ประเภทของระบบเศรษฐกิจ และบทบาทของภาครัฐต่อการบริหารเศรษฐกิจ ตลอดจนแนวคิด ทฤษฎี หลักการ นโยบาย และกระบวนการบริหารงานคลังสาธารณะ การบริหารรายรับ และการบริหารรายจ่ายของรัฐบาล และการบริหารหนี้สาธารณะ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ เปรียบเทียบ และประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎี หลักการ นโยบาย และกระบวนการบริหารงานคลังสาธารณะ การบริหารรายรับและการบริหารรายจ่ายของรัฐบาล และการบริหารหนี้สาธารณะ และการวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายและกระบวนการบริหารงานคลังสาธารณะที่มีต่อระบบเศรษฐกิจและการบริหารงานภาครัฐสมัยใหม่

วัตถุประสงค์

- 1.To have knowledge and understanding of economic administration and economic systems including the role of the government in economic operations in the disruptive era.
- 2.To have knowledge and understanding of concepts, theories, principles, techniques and public finance administration process, as well as being able to choose appropriate public finance policies and tools to solve the economic and fiscal situation.
- 3.Ability to describe, analyze, synthesize, compare, and apply the concepts, theories, principles, techniques and public finance administration process to develop systems and methods for managing public finances in accordance with the economic system and various situations both the present and in the future.

ตำราและเอกสารประกอบการสอน

เอกสารการสอนชุดวิชา 33719 การบริหารเศรษฐกิจและการคลังสาธารณะ นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

เอกสารประกอบ

นักศึกษาควรศึกษาเอกสารต่อไปนี้ประกอบการศึกษา

กาญจนา บุญยัง (2564). หน่วยที่ 9 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการคลัง, ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา 33207 เศรษฐศาสตร์และการคลังสาธารณะ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม(2552) การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์

คหวณ ชูเพ็ญ (2556) เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารการคลังท้องถิ่น นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จรัส สุวรรณมาลา. (2541). การบริหารงานคลังของรัฐ (Public Finance Administration). คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จรัส สุวรรณมาลา. (2541). ปฏิรูประบบการคลังไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
จิรวรรณ เมธาสุทธิรัตน์ (2564). หน่วยที่ 11 รายรับของรัฐบาล, ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา 33207 เศรษฐศาสตร์และการคลังสาธารณะ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จีระ ประทีป (2564). หน่วยที่ 13 หนี้สาธารณะ, ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา 33207 เศรษฐศาสตร์และการคลังสาธารณะ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ไทรรัตน์ โภคพลากรณ์ (2553) การบริหารการคลังและงบประมาณสาธารณะ : แนวคิดและทฤษฎี
กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วรบุตร วรศักดิ์เพชร (2564). หน่วยที่ 12 รายจ่ายของรัฐบาล, ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา 33207 เศรษฐศาสตร์และการคลังสาธารณะ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วสุ สุวรรณวิหค (2564). หน่วยที่ 5 รายได้ประชาชาติ, ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา 33207 เศรษฐศาสตร์และการคลังสาธารณะ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วีระศักดิ์ เครือเทพ (2565).การบริหารงานคลังภาครัฐบนฐานความยั่งยืน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Metasuttirat, Jirawat (2016) The development of revenue structure of local government in Thailand.

A Thesis in Doctor of Public Administration (Public Policy & Public Management), Faculty of Graduate Studies, Mahidol University.

Metasuttirat, Jirawat and Wangkanond, Ratthasirin (2018). The Development of New Revenue Structure of Local Government in Thailand. International Journal of Crime, Law, and Social Issues.4(2).129-140.

Musgrave, R. A. Musgrave, P. B. (1989): Public Finance in Theory and Practice. McGraw-Hill, New York.

Shah,Anwar (2006) Local governance in developing countries. The World Bank Washington, DC

Shah,Anwar (2006) Local governance in industrial countries. The World Bank Washington, DC

แหล่งวิทยาการ

ชุดวิชา 33719 การบริหารงานเศรษฐกิจและการคลังสาธารณะ ภาคการศึกษาที่ 1/2567

ในการศึกษาชุดวิชา 33719 การบริหารงานเศรษฐกิจและการคลังสาธารณะ นักศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองจากแหล่งวิทยาการดังต่อไปนี้

1. เอกสารประกอบการสอน “เศรษฐศาสตร์และการคลังสาธารณะ”
2. เอกสารประกอบการสอน “การบริหารการคลังสาธารณะ”
3. เอกสารประกอบการสอน “นโยบายการคลัง”
4. เอกสารประกอบการสอน “การบริหารการคลังท้องถิ่น”
5. ตำรา หนังสือ เอกสารทางวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ตามที่ระบุใน
บรรณานุกรมของแต่ละหน่วยในเอกสารการสอนชุดวิชา
6. แหล่งวิทยาการที่กำหนดในแนวการศึกษาชุดวิชา
7. วารสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานคลังสาธารณะ
8. ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับการบริหารงานคลังสาธารณะ อาทิ เว็บไซต์
ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เว็บไซต์ของสำนักงานงบประมาณ เว็บไซต์ของสำนักงาน
บริหารหนี้สาธารณะ เป็นต้น
9. หนังสือ ตำรา รายงานการวิจัย และบทความที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการคลัง

วิธีการศึกษา

ชุดวิชา 33719 การบริหารงานเศรษฐกิจและการคลังสาธารณะ ภาคการศึกษาที่ 1/2568

การศึกษาชุดวิชาการบริหารงานเศรษฐกิจและการคลังสาธารณะ เป็นการศึกษาตามระบบการศึกษาทางไกล ซึ่งนักศึกษาต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากสื่อการสอนและแหล่งวิทยาการที่กำหนด และทำกิจกรรมการศึกษา รวมทั้งประเมินผลตนเองก่อนและหลังเรียนตามที่กำหนดในแนวการศึกษา นอกจากนั้น ยังมีกิจกรรมปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้าโดยการเข้าร่วมการสัมมนาเสริม ดังนี้

1. การศึกษาด้วยตนเอง การศึกษาชุดวิชาการบริหารงานเศรษฐกิจและการคลังสาธารณะ เป็นการศึกษาด้วยตนเองตามระบบการศึกษาทางไกล โดยเริ่มต้นจากการศึกษาแนวคิดและวัตถุประสงค์ แล้วจึงศึกษาเนื้อหาสาระในรายละเอียด รวมทั้งต้องทำกิจกรรมที่กำหนดแต่ละเรื่อง ทั้งนี้ อาจสรุปขั้นตอนการศึกษาด้วยตนเองและการทำกิจกรรมของแต่ละหน่วยการศึกษาได้ ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาแนวคิดและวัตถุประสงค์ในเอกสารประกอบการสอน
 - 1.2 ศึกษาเนื้อหาสาระในรายละเอียดจากเอกสารการสอนชุดวิชา
 - 1.3 ศึกษาเนื้อหาสาระเพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการที่กำหนด

2. การสัมมนาเสริม เป็นกิจกรรมปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้าที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบกับอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาอื่นๆ ที่ศึกษาชุดวิชาเดียวกัน โดยนักศึกษาจะต้องทำกิจกรรมการศึกษาค้นคว้าตามที่กำหนด จัดทำรายงานทางวิชาการ และนำเสนอผลงานในการสัมมนาเสริม รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน

ปฏิทินการศึกษา

ชุดวิชา 33719 การบริหารงานเศรษฐกิจและการคลังสาธารณะ
ภาคการศึกษาที่ 1/2568

1. การศึกษด้วยตนเอง นักศึกษาต้องศึกษาด้วยตนเองจากเอกสารประกอบการสอน และแหล่ง
วิทยาการต่างๆ รวมทั้งทำกิจกรรมที่กำหนดในแนวการศึกษาชุดวิชา
2. การสัมมนาเสริม นักศึกษาต้องทำกิจกรรมการศึกษาค้นคว้าและเข้าร่วมการสัมมนาเสริมเพื่อ
เสนอผลงาน รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน 2 ครั้ง ครั้งละ 2 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวม
24 ชั่วโมง สำหรับกำหนดการสัมมนาเสริม ทางมหาวิทยาลัยจะแจ้งให้นักศึกษาทราบต่อไป
3. การสอบปลายภาค

กิจกรรมการศึกษา

ชุดวิชา 33719 การบริหารงานเศรษฐกิจและการคลังสาธารณะ
ภาคการศึกษาที่ 1/2568

กิจกรรมการศึกษาชุดวิชาการบริหารการคลังสาธารณะ นักศึกษาต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แล้วจัดทำเป็นรายงานทางวิชาการ โดยนักศึกษาจะส่งงานและนำเสนอผลงานในการสัมมนาเสริมแต่ละครั้ง

1. กิจกรรมการศึกษาค้นคว้า ในการสัมมนาเสริมครั้งที่ 1

กิจกรรมที่ 1.1 ให้นักศึกษาเตรียมเนื้อหาและเขียนอธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการของแนวคิดทางการคลังสาธารณะ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อภิปรายเปรียบเทียบในแต่ละแนวคิด พร้อมทั้งเชื่อมโยงแนวคิดทางการคลังกับการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ว่ารัฐบาลในแต่ละยุคหรือแต่ละแนวคิดมีบทบาทอย่างไร (โดยนักศึกษาจะต้องจัดทำเป็นรายงานวิชาการ 3-5 หน้า (ไม่ต้องเตรียม Powerpoint)

หัวข้ออภิปรายร่วม “พัฒนาการของแนวคิดเกี่ยวกับการคลังกับการพัฒนาประเทศในยุคสมัยต่างๆจนถึงปัจจุบัน บทบาทของรัฐบาลในแต่ละยุคมีลักษณะอย่างไร ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทั้งเชิงบวกและเชิงลบอย่างไรบ้าง ”

กิจกรรม 1.2 “การจัดทำรายงานทางวิชาการ”

ให้นักศึกษาเลือกหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งต่อไปนี้และจัดทำเป็นรายงานทางวิชาการ ความยาวประมาณ 10-15 หน้า ส่งรายงานและนำเสนอรายงานในการสัมมนาเสริมครั้งที่ 1 (นำเสนอพร้อม Powerpoint)

- (1) ขอบเขตการศึกษาการบริหารงานคลังและระบบบริหารงานคลังภาครัฐ
- (2) การวิเคราะห์นโยบายการคลังกับการบริหารระบบเศรษฐกิจของไทย
- (3) การวิเคราะห์รายได้จากภาษีสรรพากร
- (4) การวิเคราะห์รายได้จากภาษีสรรพสามิต
- (5) การวิเคราะห์รายได้จากภาษีศุลกากร

- (6) การวิเคราะห์รายได้จากภาษีทรัพยากรธรรมชาติและภาษีลักษณะอนุญาต
- (7) การวิเคราะห์รายได้ที่มีใช้ภาษีอากร
- (8) การวิเคราะห์เงินนอกงบประมาณ
- (9) การวิเคราะห์เงินคงคลังของไทย
- (10) การวิเคราะห์รายได้ท้องถิ่นของไทย
- (11) การวิเคราะห์รายได้ท้องถิ่นของไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ
- (12) การวิเคราะห์ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของไทย สภาพการณ์ ปัญหา และแนวทางแก้ไข
- (13) ปัญหาด้านรายได้ของไทยและแนวทางแก้ไข
- (14) การวิเคราะห์ระบบบริหารการคลังสมัยใหม่

2. กิจกรรมการศึกษาค้นคว้า ในการสัมมนาเสริมครั้งที่ 2

กิจกรรมที่ 1.1 ให้นักศึกษาเตรียมเนื้อหาและเขียนอธิบายเกี่ยวกับ หัวข้อดังนี้ ที่ผ่านมาสหรัฐอเมริกาได้ใช้นโยบาย “American First” เพื่อกีดกันทางการค้า ผ่านการขึ้นภาษี ท่านคิดว่ารัฐบาลไทยควรมีมาตรการ และแนวทางการดำเนินนโยบายทางการคลัง การใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารหนี้สาธารณะของไทย และแนวทางอื่นๆ อย่างไรบ้าง ในการแก้ไขปัญหาของประเทศไทย (ทำเฉพาะเอกสารวิชาการ 3-5 หน้า ไม่ต้องเตรียม Powerpoint)

หัวข้ออภิปรายร่วม “ที่ผ่านมาสหรัฐอเมริกาได้ใช้นโยบาย “American First” เพื่อกีดกันทางการค้า ผ่านการขึ้นภาษี ท่านคิดว่ารัฐบาลไทยควรมีมาตรการ และแนวทางการดำเนินนโยบายทางการคลัง การใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารหนี้สาธารณะของไทย และแนวทางอื่นๆ อย่างไรบ้าง ในการแก้ไขปัญหาของประเทศไทย”

กิจกรรมที่ 1.2 “การจัดทำและนำเสนอรายงานทางวิชาการ”

ให้นักศึกษาเลือกหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งต่อไปนี้และจัดทำเป็นรายงานทางวิชาการ ความยาวประมาณ 10-15 หน้า ส่งรายงานและนำเสนอรายงานในการสัมมนาเสริมครั้งที่ 2 (นำเสนอพร้อม Powerpoint) (ให้วิเคราะห์และยกตัวอย่างประกอบในทุกหัวข้อ)

- (1) ระบบงบประมาณของไทย (แบบแสดงรายการและแบบการวางแผนงาน)

- (แบบมุ่งเน้นผลงานและแบบมุ่งเน้นผลงานตาม ยุทธศาสตร์)
- (2) กระบวนการงบประมาณของไทย1 (การวิเคราะห์การวางแผนงบประมาณของไทย)
(การวิเคราะห์การจัดทำงบประมาณของไทย)
 - (3) กระบวนการงบประมาณของไทย 2 (การวิเคราะห์การอนุมัติงบประมาณของไทยและ
การวิเคราะห์การบริหารงบประมาณของไทย)
 - (4) การวิเคราะห์งบประมาณ (การวิเคราะห์งบประมาณโดยทั่วไปและการวิเคราะห์
โครงการ การวิเคราะห์งบประมาณตามยุทธศาสตร์ การวิเคราะห์โครงการและการ
วิเคราะห์ตามผลผลิต)
 - (5) การติดตามและประเมินผลการบริหารการคลังในภาครัฐ
 - (6) การบริหารความเสี่ยงทางการคลังในภาครัฐ
 - (7) การวิเคราะห์การบริหารหนี้สาธารณะของไทย
 - (8) วิเคราะห์บทความงบประมาณแบบมีส่วนร่วม: บทเรียนจากต่างประเทศและความ
ท้าทายของประเทศไทย
 - (9) การวิเคราะห์ความยั่งยืนทางการคลังของไทย
 - (10) ปัญหาเชิงสถาบัน และการจัดการเชิงสถาบัน ในการบริหารงานคลังภาครัฐ
 - (11) หลักการพื้นฐานในการบริหารการคลังท้องถิ่นของไทย
 - (12) การบริหารงานคลังในระดับท้องถิ่น เน้นเรื่องงบประมาณรายจ่ายท้องถิ่น
(กรณีศึกษาที่ 1)
 - (13) การบริหารงานคลังในระดับท้องถิ่น เน้นเรื่องงบประมาณรายจ่ายท้องถิ่น
(กรณีศึกษาที่ 2)
 - (14) การวิเคราะห์การคลังรัฐวิสาหกิจของไทย (กรณีศึกษาที่1-2)
 - (15) การวิเคราะห์นโยบายทางเศรษฐกิจและการคลัง ผ่านนโยบายรัฐบาลชุดปัจจุบัน
(กรณีศึกษาที่1-2)

แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม วีระศักดิ์ เครือเทพ (2565).การบริหารงานคลังภาครัฐบนฐานความยั่งยืน.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การประเมินผลการศึกษา

ชุดวิชา 33719 การบริหารงานเศรษฐกิจและการคลังสาธารณะ
ภาคการศึกษาที่ 1/2568

การประเมินผลการศึกษาชุดวิชาการบริหารการคลังสาธารณะ ประจำภาคการศึกษาที่ 1/2568 เป็นการประเมินผลจากผลงานในการทำกิจกรรมการศึกษาค้นคว้า การเสนอผลงาน การร่วมอภิปราย รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการสัมมนาเสริม และประเมินผลจากการสอบปลายภาคการศึกษาดังนี้

การประเมินผลการศึกษา	คะแนน
ประเมินผลจากผลงานในการทำกิจกรรมการศึกษาค้นคว้า การเสนอผลงาน การร่วมอภิปราย และการมีส่วนร่วมในการสัมมนาเสริม ครั้งที่ 1	20
ประเมินผลจากผลงานในการทำกิจกรรมการศึกษาค้นคว้า การเสนอผลงาน การร่วมอภิปราย และการมีส่วนร่วมในการสัมมนาเสริม ครั้งที่ 2	20
ประเมินผลจากการสอบปลายภาคการศึกษา	60
รวม	100